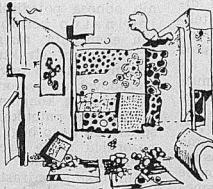

saša vegri

imam bolest

sličnu
rani
na vratu teleta,
toplu
otvorenu
bolest,
što raste s měsem.
Njena senka
lžeže
na pet čula
moga tela
Moj sluh je
prebijen
grubošu
podnevne buke.
Moj vid je
mutan
od praznine ciljeva.
Usta su bezosećajna
od, neznačajnosti reći.
Ruke su
nemoćne
od hladnoće predmeta.
Moja misao
zelena kobilica
na oštroy udici
što lovi nedorasle ribe
u prozračnoj vodi
moje lobanje.
Moja misao
kao oči teleta
na dvorištu klanice
koje daleko
od glave
odnos voda iz šmrka
u klokotavo grlo kanala.

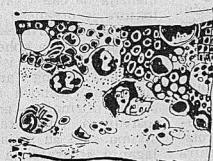
gde je ždrebac

Gde je ždrebac
riđe, peščane boje,
što ga još niko
nikad nije pojaha?

Poznajem ga
još sa svojih pašnjaka,
kad mu je najlepša kobila
davala da sis,
da je išao
opijen od zelenog mleka
u bezbrinost svoga rasta
kao sâna.

Osećam,
njegov nemir je
već onda plenio moje srce.

Noćas bih ga pajažala
preko mirisnog žita
— ovo veče je naše,
jer nismo nikada osećali uzde
— već čekaju polja
— ne smeš promaštiti
onaj prozračni tren
kad će mi se kosa zamrsiti
sa grivom najlepšeg ždrepca.

vreo kamen

mi stavite
na jezik
i žarka ptica
neka traži
mladunce
u mojim ustima,
da mi izgore misli
već na raspuču tišine.
U vrelom pepetu
neka timaju
moje istine
skrivene
od tudi
jer je u mojim rečima
okovana
drskost mrtvih lobanja
i svetlost
potamnelog znamenja.

ova priča ne počinje kao dosadašnje priče, možda zbog toga što je postala slučajno, skoro od peska. Svi smo poverovali da je kraj letu, a onda smo razumeli da tu nema ništa neobično, da je sve kako treba, da se sve završava.

Osmotrili smo more, zatim njene ruke pa tek tada njegova ramena, uska i nepravilna. U početku smo dugo oštkivali more, ali izuzev šuma talasa mi ništa nismo mogli shvatiti. Veći deo priče govori o njemu i o ženi kojoj smo primetili ruke na pesku, kojoj smo primetili rasirene prste, između kojih je spio pesak. Mi smo sve to videli, ali nas to nije naročito zanimalo pošto je pesak tekao sasvim obično.

On svojim usmanama dodirnu njenu kosu, zatim nade njenu usnu, a žena reče:

— Možda sam se prevarila.

Ona je mogla videti kako njegova koža skoro neprimetno upija sunce. Ona mu je rekla da je uđata i da je došla na more, ne zbog ljubavi, već da počne.

— A je li pocrnela, upita žena.

— Toga leta je nije voleo, reče čovek.

Bili smo protiv toga da se volimo. Ja sam vam govorio Nina, ja sam vam govorio Nina, ja sam vam govorio Nina — ne volim vas, ali godinu dana ka-

**mirko
kovač**

NEMA LETA

ma i da ih gleda. Ali od jednom njoj je počelo da se spava.

Kosa ti je prekrivala lice i samo sam ja mogao da vidim izblizu tvoje usne; pomalo su ti bile suve i pomalo vlažne — pomerala si ih sporo kao da si izgovorila neke reči.

Kosa joj je prekrivala lice, ali mi nismo mogli videti njene usne, jer smo gledali za izmicanjem ptice koja je preletela drveće. Zbog toga smo podzali ruke, stavljanje dlanove iznad očiju, tako da nismo mogli primeti, i pored sve želje, kako se pomeraju njene usne. Mogao sam staviti ruku na tvoje

grilo.

— Sve se odigralo čutanjem.

— Zar je mogla ista progovoriti, reče žena.

— Ona je znala, reče čovek, da se sve završava čutanjem. Ona je neverovatno znala.

— Ona ništa nije znala, reče žena. Možda se prevarila.

— Mogao sam spavati.

— Zar si zaista mogao da spavaš da si hteo. Bio si ledjima okrenut onog trenutka kada je ptica preletela šumu i da bi je video, sigurno je da si morao da okebreš, ali si je osećao ili si možda mogao videti senku.

— To se ponavljalo, reče žena.

Izgledala je umorna i njene oči nisu više bile svetle.

— Je li sasvim završeno?

— Ja sam bio ledjima okreut. Ja ništa nisam video.

Izgledala je umorna i njene oči nisu više bile svetle, iz njih je dopirala neka beličasta praznina i gotovo ravnomjernost.

— Koliko je to želela?

— To se više neće ponoviti, reče.

Mi smo videli kako vrhovima prstiju dodiruje tjenjena ramena, pa smo ponovo osluškivali more, ali izuzev šuma talasa, mi ništa nismo mogli shvatiti.

Ovo more, niko nije rekao, možda je to ona žela da izgovori i verovatno je zbog toga podigla ruku, ali onog trenutka kada je pogledala na drugu stranu bilo nam je jasno da nešto, ne kao vetr, zaplijusnuo njeno lice, u stvari bila je uzbudena, mada je pokusavala da dodirne more. Međutim, sve to nije bilo dovoljno da sam primetim kako se završava leto i pored toga što se more pomalo ljujalo, što su talasi često dopirali do njih i u nepravilnim razmacima po ko zna koji put zaplijuskivali kamen čija je gornja strana uvek ostajala suva. Primetili smo glebove i činilo nam se da će jedan najupadljiviji, ako bude hteto, dodirnuti površinu vode. Zatim u iznenadnom pokretu prema vodi galeb skrenu pažnju žene, jer je padao slobodno i opušteno kao da je ranjeni vazduhom ili nečim što ni mi nismo mogli shvatiti, a pogotovo čovek i žena koji su bili umorili, jer pesak je spio između njihovih, razmaknutih prstiju. Žena se smejava i izgledalo je da dodiruje more. To bi verovatno i pre utinila, ali je bila sama i znala je koliko je to glupo da se covek smeje sam ako vidi pticu da opušteno pada prema moru.

— Da li si ga stvarno volela za tih deset godina, upita on, pokusavajući da skrene njen pogled koji se grubio za gotovo nestvarnim izmicanjem galebova.

Možda ona nije ni pogledala u njegove oči; da je bilo vetr svi bi izgledalo drukčije.

— Mora da te je voleo, reče on.

— A ona je, reče žena, htela da se dogodi nešto izvan te ljubavi.

— I dogodilo se, reče čovek, pa je htela da pogledne od svega toga.

— A sama je kazala, reče žena, da je sve to želela.

Njihove senke počele su nas uveravati da se primaže kraj leta. Mi smo očekivali da se galebovi spuste na strmu stenu koja je virila iz pučine kao malo ostrvo. Međutim, čulo se more kako udara u stene i zvuk je bio kraktotrajan i opor.

— Običavaš li, ponovo upita, da će sve ovo za-

boraviti.

— Bilo je leto, reče čovek, ona to nije priznala.

On je napravio usiljen pokret tela i činilo se da misli na nešto što se dogodilo pre ovoga. Posle nekoliko trenutaka nepomičnog gledanja u oči ona mu je dodirnula svojim licem prste između kojih je mapre spio pesak.

Mi smo verovali da će on pomilovati njeno lice. Ali od svega toga najjasnija je bila senka koja je lemo mirovala na pesku tako da joj se boja jedva razlikovala od vode i da nije bilo peska mi bismo poverovali da je more senka koja odlazi zajedno s letom.

Da smo bili malo veštiji sve smo mogli shvatiti i po galebovima koji su odlazili prema užburkanoj površini mora.

1960. Dubrovnik